

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 232 (3096) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Órségváltás

(P. I.) Nemcsak a dekadens romantika és beteges nyugati finomkodás tagadhatatlanul érdekes filmjei tudnak teltházakat vonzani, hanem az új életszemlélet friss, egészséges levegőjében fogant „irányfilmek” is. Nemcsak a Halálós tavaszok és társainak lehetnek torró sikerei, hanem Bors Istvánnak, Jöjjön eljénnek és a többieknek is. Közöttük az Órségváltásnak is. Azonban bátran tehetjük most már ezt a nagyszerű filmet a többiek élere. Minden tekintetben olyan alkotás, amely természetessé teszi az iránta megnyilvánuló nagy érdeklődést és a hozzáfűződő átitűtő sikert.

Néhány napja egyik nagyváradai nozogszínházban pergetik az Órségváltást s mondhatjuk, olyan sikerrel, amilyent csak kivételesen tapasztalhatunk egészen nagy filmeknél. Vajjon minek tulajdonítható ez a kivételesen nagy siker? A film romantikus szépségeinek? A benne elrejtett érzéki, vagy érzelmi csapdéknek? A szereplőknek, vagy a kiállításnak? Vagy a vele kapcsolatos propagandának? Nem kell sokat gondolkodni a válaszon: a filmben megjelenített igazságok, a rajta keresztül felénk áradó friss, új szellem az, ami mindenkit megragad, lenyűgöz és hatalmába ejt. Természetesen szerencsével párosul ebben a filmben a nagyszerű eszmei tartalommal a legművészebb kidolgozás, a legjobb szereplő gárda kitűnő teljesítménye.

Örömmel vesszük tudomásul, hogy a film játszási idejét meg kellett hosszabbítani a nagy érdeklődés miatt és még most is elővételben kapkodják szét a jegyeket. Örömmel halljuk, hogy általánosan megvitatás, eszmecsere tárgya mindaz, amit a magyar élet problémáiból ez a film elénk tár. Örömmel halljuk, hogy milyen egészséges erkölcsi felhagyás alakul ki olyan kérdések körül, amelyek megbélyegzését finom, művészi eszközökkel éri el a film. Örömmel halljuk, hogy az Órségváltás igaz, mély értelmét mennyire magábaszívja a magyar lélek, a magyar lelkiismeret.

Órségváltásról beszélünk manapság minden vonalon. Még azok is rákukkra vesznek jelszavait, akik a legáltalánosabb módokon huzzák önző anyagi hasznukat az Órségváltás megkerüléséből. Megzavarják az ilyenek azokat is, akik hinni akarnak az igazi Órségváltás eredményességében és munkálkodni akarnak sikerén. Milyen jó, hogy jön az Órségváltás filmje és az élet plasztikus ábrázolásával mutatja be az igazságot és a hamisságot. Felujjong a jóakaratuakban az eddigi sejtések világos meghatározása. Látnak a film szereplőiben az élet létszereplőit s majdnem felkiáltanak az egyes jeleneteknél. Ime, ez magyarul meg az Órségváltás nagy sikerét.

Husz kilométerre

állnak a németek Tuapszétől

Hír szerint ezt a várost is házról-házra akarják védelmezni a bosevisták. Stalingrádnál ismét megélelénkültek a harcok

Keleti arcvonal (MTI) A Stefani Iroda jelenté: A Stefani Iroda katonai tudósítójának jelentése szerint a német előőrsök már csak 20 kilométerre állnak Tuapszétől. A város előtt heves harcok folynak. A bosevisták kétségbeesett erőfeszítéseket tesznek arra, hogy megállítsák a német előnyomulást. Egyes jelentések szerint a szovjet ezt a várost is Stalingrád módjára házról-házra akarja védelmezni.

A Magyar Távirati Iroda jelenté: Beavatott katonai helyről nyert értesülés szerint a honvédség arcvonalának nagyobb részében az elmúlt napokban a kölcsönös tűzérési és aknavető tevékenységen kívül lényeges harcselekmény nem volt. Az arcvonal más részein azonban számos ponton különböző ellenséges egységekkel megkísérelték az előretörést, azonban ezeket a támadásokat a honvédségek heves harcokban mindenütt visszaverték, mialatt tűzérésünk megsemmisítette az ellenség kiindulási fészkeit. A honvéd légerő sikeresen bombázta az ellenséges arcvonal mögötti fontos támaszpontokat.

Magyar hegyivadászok ragyogó teljesítménye

Máramaroszigetről jelentik: (MTI) Kiemelkedő katonai teljesítményt hajtott végre legutóbb a kárpátaljai 4-ik honvéd hegyizászlóalj, amely a legnehezebb terepen, teljesen utatlan vidéken hajtotta végre feladatát, közben átvonult a 2305 méter magas Horthy

Miklós csúcsra. A teljesítmény katonai szempontból azért különösen figyelemreméltó, mert ez volt az első eset, amikor ilyen nagy katonai kötelek valamennyi nehéz fegyverével lovával együtt feljutott a kiváló sziklamászó turistákat is próbára tevő

romra. A zászlóalj egyébként a legfelsőbb Hadur iránt érzett hódolatának és hűségének is megható kifejezését adta, mert a hegycsapatok jelvényeivel elátott, szépen faragott emlékművet vitt fel a csúcsra és ott bensőséges ünnepség keretében felállította.

Berlinből jelentik: (MTI) Mint katonai helyen közölték a Német Távirati Irodával, német harcirepülőgépek október 14-én ismét bombázták a Málta szigetén levő angol repülőtereket. Angol vadászok köztük, mint az előző napon, most is igyekeztek már a Málta előtti tengerrész fölött elzárni a Málta-ba vezető légiutat. A német vadászok és az angol vadászok között a zárógyűrű áttörésének kikényszerítésekor heves légi harcok voltak, melyekben a német vadászok eddigi jelentés szerint 9 angol gépet lőttek le. Ezzel az angolok repülővesztése 47-re emelkedett.

Stalingrád környékén hétfő óta esik az eső

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interint jelentik: Az eddig beérkezett jelentések szerint a keleti hadszíntér északi és középső szakaszán a szerdai nap általában nyugalomban telt el. Ezzel szemben Stalingrádnál ismét megélelénkült a harci tevékenység. Már a kora délelőtti órákban heves tűzérési tűz volt, amelyben harc- és zuhanóbombázók erős kötelékei is résztvettek. Tuapszét térségében az a német hadosztály, amelynek sikerült kemény harcok után merész átkaroló mozdulattal nagyobb ellenséges erőcsoportot bekeríteni, a Fekete tenger irányában újabb fontos magaslatokat foglalt el. A magas hegységben, ahol már vastag hótakaró borítja a harci térséget, a német csapatok észéztzták a bosevisták egy helyi jellegű támadását. A támadó két bosevista századot teljesen szétmorzsozták. Mozdoknál és a tereki arcvonalon az előző napok kemény harcainak után nyugalom van. Az itt húzódo magaslatokról már jól láthatók az égő grozniji olajtelepek füstfelhői.

Stalingrád környékén egyébként a hét eleje óta esik az eső. A gyors hadműveletek megnehezültek.

Újabb csapatokat tettek partra a japánok a Salamon-szigeteken

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenté: Az angol hírszolgálat soronkívüli jelentése szerint az amerikai haditengerészet parancsnoksága szerdán este közölte,

Tárgyalták a képviselőházban a közigazgatási önkormányzatok tisztviselőivel foglalkozó javaslatot

Osszeír az önkormányzati szellem a kinevezések rendszerével

A Képviselőház csütörtöki ülésének napirendjén a megyei, városi és községi tisztviselők alkalmazásának, valamint egyes szolgálati viszonyainak átmeneti szabályozásáról szóló törvényjavaslat szerepelt. Az ülést 10 óra után néhány perccel nyitotta meg Tórs Tibor alelnök. Kegyelettel emlékezett meg Petro Kálmán képviselő haláláról. Azután Hunyadi-Búzás Endre benyújtotta a közjogi és pénzügyi bizottság együttes jelentését a hősi halált halt kormányzóhelyettes emlékének és a nemzet hálijának megörökítéséről szóló törvényjavaslatról. A Ház a javaslat tárgyalására a kimondta a sürgősséget. Azután került sor a most benyújtott törvényjavaslat tárgyalására. A javaslatot Hunyadi-Búzás Endre előadó ismertette. Hangoztatta, hogy a tisztviselők választása lényeges alkotóeleme az önkormányzatnak, de a kinevezési rendszer bevezetése sem jelenti az önkormányzat megszűnését. Az előadó azután a törvényjavaslat megindokolását ismertette, majd hangoztatta, hogy annak benyújtását az ör-

vendetes területgyarapodás is szükségessé tette. A mai nehéz időkben a helyi és személyi érdekeknek háttérbe kell szorulniuk. A javaslat az önkormányzatot teljesebbé s virágzóbbá teszi.

A javaslatához elsőnek Mosonyi Kálmán (MMP) szólott hozzá. Hangoztatta, hogy pártja a kinevezési rendszer alapján áll. Azért szólalt fel mégis a javaslat ellen, mert a kérdés rendezését most időszertülnének tartja. Sürgette a közigazgatás nagy reformját. A következő felszólaló Esső Sándor volt, aki hangsúlyozta, hogy a választás nem feltétele és nem lényege az önkormányzatnak. A kinevezett tisztviselő éppen olyan hű tisztviselője az önkormányzatnak, mint a megválasztott. A kormány az önkormányzatot továbbra is fenn kívánja tartani, ennek bizonyítéka, hogy a közigazgatás reformjának alapját, a decentralizációt megtartja. A decentralizált közigazgatást nem lehet elképzelni önkormányzat nélkül. A javaslatot elfogadja.

hogy a Salamon szigetekhez tartozó Guadalcanal repülőteret és támaszpontot japán hadihajók bombázták, miközben japán szállítóhajókról erősíté-
seket tettek partra a sziget északi részébe.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: A berlini sajtó egyöntetű megállapítása szerint az ellenséges hajózás és csapatszállítás rendkívül súlyos veszteségeket szenvedett a tengely búvárnaszádainak Fokváros közelében és az Atlanti óceán északi részében folytatott eredményes tevékenysége következtében. Ezzel a tevékenységgel néhány nap alatt 143 ezer tonna ellenséges hajóteret sülyesztettek el, köztük két egyenként több, mint 20.000 tonnás szállítóhajót. Angliában és Amerikában növekvő nyugtalansággal figyelik a német és olasz

búvárnaszádok tevékenységét Afrika nyugati partjainál és a Joremenység foka előtt. Arról van szó ugyanis, hogy a német és az olasz búvárnaszádok betörték a szövetségesek utannan létesített, messzemenő hadászati cölöket szolgáló, elsőrendű fontosságú hadállásába, amelyeket a német tenger-
alattjárók ébersége folytán nem tudtak eokáig rejtve tartani.

MEGKEZDŐDTEK A HUBERTUS-VADÁSZLOVAGLÁS ELŐKÉSZÜLETEI Nagyvárad. Saját tud. Megkezdődtek a Hubertus-vadászlovaglás előkészítő gyakorlatai. Marton ezredes parancnokasága alatt minden szerdán népes mezőny gyűl össze. A falkamester vitéz Csant százados. A nagyváradai urlovasok közül Markovits Manó és Csapó Ferenc vesznek részt a tréningeken.

Helyszini tárgyalást tartanak a fugyivásárhelyi olajmalomban

A vádirat szerint szegény emberek olajából „csorgattak el” a zsidó tulajdonosok és munkások

Nagyvárad. Saját tud. Tizenkét fugyivásárhelyi asszonyt az ottani olajmalom tulajdonosai, illetve munkavezetői ellen indított perében tartott tárgyalást esütörtök délelőtt a törvényszék dr. Gavallér büntető egyes bírja. A tárgyaláson Selczer Miklós elsőrendű vádlott, a malom munkavezetője nem jelent meg, mert jelenleg munkaszolgálaton van. A bíróság Stern Vilmos és Grünfeld Mihály másod- és harmadrendű vádlottakat hallgatta ki. Az ügyészség — mint tettesárakat — lopás büntetével vádolja őket, amit azzal követtek el, hogy 1935-től 1941 elejéig Racz Erzsébet és tizenegy társa által sajtolás céljából a malomba vitt olajmagvakból hetenként 40—50 liter elvettek oly módon, hogy az olajmalom koptatójának levezőt esővét s a rosta alsó részét úgy állították be, hogy a sajtolás végett beöntött magvakból hetenként 40—50 liter sajtolatlanul kihullott a padlózatra, azt aztán a vádlottak kiejázták, eladták s a vételáron megosztották.

Stern Vilmos a kihallgatás során tagadta a vádat. Csurgás volt ugyan a malomban, mert az elkerülhetetlen, de az így elcsurgott mennyiséget egyrészt a jogos — és szerinte néha alaptalan — panaszok kielégítésére használták fel, másrészt ajándékképpen szétosztották a munkások között. Ő egyébként sem tartózkodott állandóan a malomban, csak időnként ment be, ellenőrizni az ügyeket.

Grünfeld Mihály, munkás hasonlóképpen vall. Egyébként Selczer Miklós, elsőrendű vádlottnál csak két hétig dol-

gozott, amikor is a mázsálásnál segítkezett, s ő is kapott két liter olajat. A csurgásról ő is tud, s arról is, hogy a kiesurgott magból sajtolt olajat szétosztották a munkások között.

Sahin-Tóth Rafael ügyész indítványá-

ra a bíróság a tárgyalást megszüntette s úgy döntött, hogy később meghatározandó időpontban, amikor már Selczer Miklós elsőrendű vádlott is idézhető lesz, helyszini tárgyalást tartanak s szakértőt is meghallgatnak az ügyben.

Kinevezték a nagyváradai kéményspró kerületek mestereit

Nagyvárad. Saját tud. Megirtuk annak idején, hogy az eddig városi kezelésben levő közüzemi kéménysprét az érvényben levő magyar törvények szerint, kerületenként kéményspró mestereknek adják ki. A pályázatokat a Hivatalos Lapban megjelent rendelet után a város I. foku iparhatósága meghirdette s most véghatározatban kö-

zölte a megállapított hét kerületre kijelölt mestereket. Ezek szerint a hét kerület mestere: Bálint Nándor, Farkas Mihály, Szabó György, vitéz Szentessy Gábor, Kocsis K. Zoltán, Por József. Az iparhatóság döntése általános megelégedést keltett, mert a kerületeket derek munkás, érdems kéményspró mesterek kapták meg.

Egy évi és 8 hónapi börtönre ítélték egy megrögzött sikkasztót és csalót

Nagyvárad. Saját tud. Kétrendbeli lopás büntetével és öt rendbeli lopás vétségével, továbbá három rendbeli sikkasztás és ötrendbeli csalás vétségével vádoltan állt dr. Gavallér büntető egyes bíróságnál Bozóky János, gyöngyösi születésű, 27 éves fiatal ember,

aki 1941-ben a nagyváradai partifüldő uszmestere volt. (Félreértések elkerülése végett már most közöljük, hogy nem azonos a partifüldő ezévi uszmestereivel, akit szintén Bozókyknak hívnak de a keresztnéve László és nincs rokonságban Bozóky Jánossal, Szerk.)

Bozóky János a kihallgatás során mindent beismerett, sőt öt újabb cselekményt vallott be, amelyek nem is szerepeltek a vádiratban s amelyek miatt a vallomása alapján emelt újabb vádat az ügyész. A lopás tárgya tekintetében nem volt válogatós a vádlott. A lefoglalt bűnjelek között egyaránt szerepelnek szurony, ezüstkarabojt, derék eszj, női karóra, pléhfazék és különböző fényképek.

A bíróság, tekintettel a vádlottnak a bíróság előtt tanúsított rendes megatartására s a vádiratban terhőre rótt bűncselekményeken is tulmenő teljes beismerésre, Bozóky Jánost, az enyhítő szakasz alkalmazásával, egyévi és 8 hónapi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

Visszaperli a római katolikus püspökség régi jószágigazgatói épületét

Nagyvárad. Saját tud. A Nagyvárad Latin szertartású Püspökségnek a magyar államkincstár ellen indított ingatlanperének tárgyalását kezdte meg esütörtök délelőtt dr. Pávó Pál polgári egyes bíróságon. Mint ismeretes, a püspökség a Rákóczi-úton lévő jószágigazgatói épületét, mely a 180 ezer holdas püspökségi birtokhoz tartozott, 1924-ben eladta a román államnak, illetve egészségügyi minisztériumnak 1 millió 530 ezer leírért. Az épület a visszacsatolás után természetesen a magyar állam tulajdonába ment át. A püspökség most a bíróság

utján az annak idején kapott eladási árnak megfelelő összeg kifizetése ellenében az épület visszaitélését kéri.

Az ügy érdekessége, hogy ahhoz, hogy a magyar államot pereljék, a magyar államnak, illetve jelen esetben a földművelésügyi minisztériumnak a hozzájárulása szükséges. Szabályszerűen folyamatba is tették annak idején az engedély megadása iránti kérelmet, az engedély azonban mindeddig még nem érkezett meg. Ezért a csütörtöki tárgyalást az engedély megérkezéig felfüggesztették.

Apollo filmszínházban Az évad legnagyobb sikerű filmje

Őrségváltás

Főszerepben: CSORTOS, PAGER, HIOVÉGHY VALERIA

Belvárosi

Gentrifészek

A szezon legnagyobb sikerű vígjátéka. Tolnav K., Vaszary P., Csontos, Hajmássy, Pethes.

Jókai Mór legnépszerűbb regényének filmváltozata

Aranyember

Főszereplői: Kiss Ferenc, Uray, Egyr Mária, Füzess Anna CASINOBAN

Fontos tárgyalásokat folytat az alispán a belügyminisztériumban és a közellátási minisztériumban

Nagyvárad. Saját tud. Nadányi János alispán tegnap többnapos budapesti tartózkodás után haza érkezett Nagyváradra. Az alispán a belügyminisztérium vármegyei ügyosztályában több jegyzői nyugdíjazást beszélt meg, amelyek egészségügyi okokból vagy a közérdek szempontjából szükségessé váltak s ezenkívül néhány jegyzői áthelyezés kérdéséről tárgyalt, amelyeket szintén a közérdek megfontolásai sürgetnek. Tanácskozásokat folytatott az alispán költségvetési kérdésekben s résztvett azon az értekezleten, amelyen a főispán mint közellátásügyi kormánybiztos a vármegye élelmezésének ügyét beszélt meg a közellátásügyi minisztériumban.

A városi és a megyei főispán tárgyalása a közellátási miniszterrel

Nagyvárad. Saját tud. Cziffra Kálmán vármegyei főispán és Hlatky Endre városi főispán tárgyalásokat folytattak a közellátási miniszterrel a város és a vármegye élelmezése kérdésében. Különösen a tengeri beszolgáltatás ügyében kerestek a tárgyalások során a gardákra néve megnyugtató megoldásokat s a cukor és zsirkiutalások tekintetében sikerült előnyöket biztosítani a város és a vármegye lakossága számára.

Küldöttségileg elmentek meg a süőiparosok a polgármesternél

Nagyvárad. Saját tud. A Baross Szövetségbe tömörült nagyváradai süőiparosok csütörtök délelőtt küldöttségileg jelentek meg dr. Soós István polgármesternél és kérték, intézkedjék, hogy üzemeiknek fával való ellátása biztosítva legyen. Előadták a pékek, hogy a fakanalakok, aciknek telepein nagyobb mennyiségű fa van felraktározva azzal tagadják meg az eladást, hogy közintézményeket kell kielégíteniük. Emiatt hovatovább kénytelenek lesznek leállítani üzemeiket, ami komoly közlelmzési zavart okozna. A polgármester megértéssel fogadta a pékek panaszát és sürgős intézkedést ígért.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje Magyar Lapok-at

Hajótervesztéseik miatt vesztek el a háborút az angolszász hatalmak

A brit hadifoglyok hozzátartozói tiltakoztak kormányuknál a német hadifoglyok megkötözése ellen

Berlinből jelentik: (NTI.) A véderőparancsnokság legutóbbi jelentése, amely 4 nap alatt újabb 18 hajó elsüllyesztéséről számol be 143.000 tonnával ismét annak bizonyítéka, hogy ezt a háborút az angolok és amerikaiak már nem nyerhetik meg még akkor sem, ha minden képességüket kifejtik a hajóépítés terén.

Stockholmból jelentik: (Stefani.) A brit hadifoglyok hozzátartozóinak szövetsége tiltakozójegyzéket intézett a brit kormányhoz az angliai német hadifoglyok megkötözése miatt.

Vichyből jelentik: (OFL.) A madagaszkári csapatok tartják állásaikat és heves ellentámadásokat indítanak. A védők szerdán este is az igen heves bombázások ellenére, távolították állásaiktól a támadókat.

Két nagy angol csapatszállítót süllyesztettek el

Német búvárnaszádok a Fokváros előtt elsüllyesztették a 23.456 tonnás Orkney csapatszállítóhajót és egy 20.119 tonnás kanadai szállítóhajót. Ugyanazon a tengerrezen elsüllyesztettek két további hajót 17.425 tonnával, úgy hogy az ellenség Dél-Afrika nyugati partjai előtt 61.000 tonna hajóteret veszített. Bár az őszi viharok a hadműveleteket akadályozzák, az Atlanti-óceán északi részén Angliába tartó karavánból napokon át tartó üldöző harcokban elsüllyesztettek 82.000 tonnányi 14 hajót és torpedóval megrongáltak két további hajót. Ezzel az ellenség a legutóbbi négy nap alatt német búvárnaszádok sikeres tevékenykedése következtében újból 143.000 tonna 18 hajót veszített.

Elkeseredett légi harcok Észak-Afrikában

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás hivatalos közleménye: Az egyiptomi arcvonalon német vadászok elkeseredett légi harcokban 19 ellenséges repülőgépet lelőttek. További két gépet a légvédelem pusztított el. Az ellenség október 13-án éjjeli támadást intézett Tobruk ellen. Egy ellenséges gépet a légvédelem lelőtt. A tengely repülői szemmel látható eredménnyel folytatták Micabba és Halfar repülőtereinek bombázását. Kísérő vadászok 19 ellenséges gépet lelőttek, 4 gépünk nem tért vissza az utóbbi két nap során. A mára virradó éjjel angol gépek bombákat dobtak Cataniára. Áldozatokról nem érkezett jelentés. A Földközi-tenger középső részén egy angol tengeralattjáró elsüllyesztett egy 400 angol hadifoglyot szállító hajót. A legénységnek sikerült 261 angol hadifoglyot kimenteni. Az Atlanti-óceánról egyik tengeralattjárónk nem tért vissza támaszpontjára. Kitünt. hogy személyzetének nagy része fogászába esett.

Nagyszabású bekerítő csata volt a Ladoga-tó déli részén kivívott német győzelem

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: A nemzetközi tájékoztató iroda a következő jelentést közli a hadi helyzetéről:

A keleti arcvonal északi részén egy német gyalogos ezred a Ladoga-tó déli a bekerítési csata területén elő-

retolta arcvonalát és így megváltoztatta állásait. A nemrég lezajlott csata területén lényegében lezajlottak a teremtisztító munkálatok és ezek eredményéből kitűnik, hogy a rendkívül fontos bekerítési csata egyik legjelentősebb vállalkozása volt az északi arcvonalszakaszon. A csata szempontjából döntő jelentőségű szárnyakon válogatott német hadosztályok sorakoztak fel és ezek a hadosztályok gyors előretöréssel vasgyű-

rút vontak a szovjet erők háta mögé. A megsemmisítő gyűrűben nem kevesebb, mint hat szovjet hadosztályt és 9 dandárt morzsoltak fel. A csatá-

Angol ujságíró nyilatkozata az angolszász háborús kilátásokról

Lisszabonból jelentik: (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Egy angol ujságíró a háború mérlegét megvonva, azt írja, hogy Anglia három fegyverrel igyekezett a győzelmet elérni: Propagandával, tengeri zárattal és bombázásokkal. A hírverés nem járt a várt eredménnyel, s mindig azt ismételtette, aminek már nem volt ereje. A tenger-

ren gazdag lőszerkészlet maradt vissza.

Stalingrád harci térségében zuhanó bombázók és a nehéz és legnehezebb tüzéség tüze következtében egyre inkább a földdel lesz egyenlővé az iparnegyed, amely még szovjet kézben van. A bekerítetteknek a legszükségesebb élelmiszerekkel való ellátása is egyre nehezebbé válik. Stalingrádnál és a Kaukázus nyugati részén a német légi erők támadásai tovább folynak.

Különös sikerük volt kedden a Málta ellen támadást intéző repülőknél.

ri ostromzárlat meghiúsult. A bombázások inkább propaganda célokat szolgáltak, mintsem hadászatiakat és technikailag nem voltak előkészítve. Azáltal, hogy a palgári iskorságot bombázták és a hadiüzemeket nem közelíthették meg, inkább csak fokozták az ellenség elkeseredését és ellenállási készségét.

Lázadás tört ki Dél-Afrikában

Lisszabonból jelentik: (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Dél-Afrikában egy idő óta fokozódnak a zavargások. Az amerikai csapatok jelenléte Transvaalban és a déli területeken nyugtalanítóan hatott a lakosságra. Az a benyo-

más, hogy a függetlenségi mozgalom fékentartására vezényelték oda őket. Észak-Brodosiában a fémhanyák munkásai nyílt lázadásban törtek ki. A lázadás vezetőit letartóztatták.

Humor az arcvonalon

A Don partján hulló piros vérről írja az új kor történelmének a magyar honvéd. Lelke azonban a harc poklában is tele van életkedvvel. derüvel, magyar vidámsággal. Kihajt lelkéből az egészséges humor. A front lumora.

Ime néhány ilyen jóízű apró eset.

Igaz van

Valahol Oroszországban egy kis orosz falu egyik kis házának foghíjas kerítését támogatja hátával a magyar laka. Hirtelen porfelhő kerekedik s előtorpan belőle egy teherautó. A kormánykerék mellől kihajol a vezető:

— Milyen község ez, bajtárs?
— Nem tom én. Nem vagyok idovalósi! — feleli a honvéd.

Szta in városa

Sztarij-Oszkolj kis városka a csendes Oszkolj-folyó partján. Csak egy baja van: igen sok út szalad itt őszre. Így vélekedik hadapródunk is, a keresztút előtt. Űstőke izzad a térkép fölött. Kis papíron nagy ország — nehéz eligazodni rajta. A térképen itt áll bolhányi betűkkel: Sztarij-Oszkolj. de hol a csudában lehet a városágban ezen a behemót földön?

A hadapródok jó szelleme azonban most is segít rajta. Lomha panyefogat porzik az úton. Tetejében obszitosnak heillő öreg szekerezés agyarában szurtos tüstölő pipa. Álljt int neki:

— Öregem, nem tudja, miféle város ez itt előttünk?

— Prrr... Alj meg, Molotov, a zanyád nesirasson. — szól csendes pipaszóval az öreg. — Olyan ez az állat, mint a muszka. Szivesebben cu rukkol.

A hadapród tükön áll, sötét:
— Tudja vagy nem tudja?
— Honne tudnám... Ez a „Sztalin iszkolj” város...

Orosz földön nehéz udvarolni

Egy dunántúli hetyke szakaszvezetőrel esett meg az alábbi eset:
Szemet vetett egy jóképű orosz lehérselédre. Hivogatta cubros szóval:
— Babuskám lelkem... Igyi szuda Ezzem a gyönyörű szivedet...

De a „babuska” mindennapi szor durrásan elfordult tőle.

Szörnyen restelte a dolgot a hetyke szakaszvezető. Ez már a tekinőly rovására megy. Már a karikálábba Ferke honvéd is sikerrel udvarol. Mit szólnak majd otthon a faluban a legény komák? Még az öreg kutugas is felkunkorodik nevéttében az udvaron.

Újból próbálkozott hát. Édesen hull ki szájából a szó, mint a pergettett méz:

— Na, ne izélj már, babuskám. Kálárist kapsz, csak vedd rám hamal szemedet...

Minden hiába. Erősen elkeseredik a legény. Pedig olyan szép szál fiú nincs nála külföld hét falu határában.

Végre egyik oroszul tudó bajtársra nagy kárörrendezéssel oltja meg a rejtélyt:

— Testvér, „babuska” oroszul — nagymamát jelent. Még a muszka lány sem szereti, ha húsz éves korában nagymamának szólítják...

Vigyázní kell a becérő szavakkal Muszkaországban.

Föltalálta magát!

Honvédsírt ásnak az utászok. A friss hant mellett ásójára támaszko-

zik a cigány. Épp megérkezik a szomorú menet, amikor hirtelen egy orosz Martin-bombázó zúg el fölöttük. A csoportosulás közelébe odahajít egy bombát. Lapul mindenki. A tábori lelkész, a kísérők, a sirások ölelik az anyaföldet. Amikor szerencsésen elmúlt a veszedelem, keresik a cigányt. Eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

— Hol vagy, füstös? — kiáltja az alkonvodásban a szakaszvezető.

— Itt vagyok, jelentem alássan — dühörög tompán a válasz. És a frissen ásott sírből előbukkan a cigány.

Titi-tátá

Berreg a tábeszélő. A lövezetöböl lett próbaszolgálatos híradós kuszált betűkkel veti papírra a kapott üzenetet. Jelentést továbbít hozzá egy zászlós. A zászlós végül ezt diktálja:
— Alúírás: Kádár zászlós.

A híradós nem értette meg a nevet.
— Majd betűzöm — szól a tábeszélőben a zászlós. — Károly, Adám, Dezső, Ábel, Rudolf... No, tudjómár?

— Igenis, jelentem alázatosan — buzgolkodik a híradós — a keresztneveit már tudom a zászlós úrnak. Mostmár csak a vezetéknevét tessék megmondani!... Kirák László

Pártalja a

keresztény inact!

Dr. Hlatky Endre főispán és dr. Soós István polgármester nyilatkozott a Pécsi Naplónak

Pécs szociális intézményeinek mintájára szervezik meg Nagyvárad szegénygondozását és gyermekvédő munkáját

Nagyvárad, október hó. Lapunk annak idején részletesen beszámolt olvasóinknak dr. Hlatky Endre főispán és dr. Soós István polgármester pécsi utjáról és a Pécsen rendezett „Nagyvárad Est”-ről. Főispánunk és polgármesterünk látogatása alkalmával a Pécsen megjelenő Pécsi Napló munkatársa beszélgetést folytatott a város vendégeivel. A beszélgetés a Pécsi Napló egyik legutóbbi számában jelent meg. Dr. Hlatky Endre a következőket mondotta pécsi látogatásáról:

— Pécsi benyomásaim a lehető legkitűnőbbek. Ezuttal negyedszer fordultam meg ebben a gyönyörű mecsekalki városban, ahol most alkalmam nyílt a szociális intézmények és műemlékek megtekintésére. Szerdán délután megtekintettem a Mecsek vidékét is, úgy, hogy hátraan állíthatom: most már általános képet kaptam Pécsről és annak környékéről. Egészen őszintén mondom, hogy a legszebb emlékekkel és azzal a szent elhatározással hagyom el a várost, hogy amit itt, Esztergár Lajos dr. polgármesternél láttam, azt igyekszem Szent László városában is megvalósítani.

— Ami Pécsen megfogott, az a műemlékek szempontjából a pécsi Székesegyház és a Fogadalmi-templom, szociális szempontból pedig a szegénygondozás megoldása és a gyermekgondozó intézmények fejlettsége: a bölcsőde, a gyermekjátékszobák, a napközi otthonok. Bizony ezekre mind szüksége van a 108.000 lakosú Nagyváradnak is, amely a román megszállás alatt szociális szempontból semmit sem fejlődött. Azért tanulmányoztam most Pécs város szociális és gyermekgondozó intézményeit, hogy pécsi mintára állítsam fel Váradon ezeket az intézményeket — fejteje be nyilatkozatát Hlatky Endre dr. főispán.

Dr. Soós István polgármester nyilatkozata

Dr. Hlatky Endre után dr. Soós István a következőket mondotta a Pécsi Napló munkatársának:

— A legszebb impressziókkal távozom a városból. Már nagyon régen készültem Pécsre jönni, hogy megtekintsem és tanulmányozzam azokat a szociális intézményeket, amelyeket az egész országból ide Esztergár Lajos dr. polgármesterhez jönnek lemásolni. Most végre alkalmam volt Pécs város szociális intézményeit megtekinteni. A város szociális intézményei olyannyira megtetszettek nekem, hogy két munkatársamat, Hankovics Györgyöt a nagyvárad-i Közzététi Szövetkezet vezetőjét és Kovács Jolán szociális előadót két napra még itt hagytam Pécsen, hogy tanulmá-

nyozzák ezeket az intézményeket és költségvetésüket. A „Nagyvárad Est”-tel kapcsolatban kijelentem, hogy nagyfokú, meleg szeretetet és érdeklődést tapasztaltam és ezt a szeretetet magammal viszem Nagyváradra. Ez a huszonegy óra felejthetetlen élmény volt rézemre. Most a búcsúzás pillanatában

ezért az élményért hálás köszönetet mondok Esztergár Lajos dr. polgármesternek, aki olyan nagy szeretettel fogadott bennünket. Most azt szeretném, ha Pécs városa viszonzná ezt a látogatást és Szent László városa, valamint a mellette lévő Félix-fürdő megtelne kedves pécsi vendégekkel.

Bose indiai szabadságvezér szembeszáll az angol rádió rágalmaival

India népe egységes a szabadság követelésében

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Bose egyik német rövidhullámú rádióadón közreadott beszédében állást foglalt az angol propaganda módszereivel szemben. — Rámutatott arra, hogy az angol hírgyűnösök nagy hírvérést folytatnak személye ellen, amiatt, hogy egy 388 millióes nemzet számára szabadságot követel. Azt állítják róla, hogy a német hírvérés rendelkezésére bocsátotta magát. Meg kell állapítania, hogy csak India szabadságáért folytat hírvérést. A német rádió felajánlotta, hogy India szabadsága érdekében propagandát folytasson. Erre minden joga más volt, annál inkább, mert a brit rádió sohasem adott alkalmat arra, hogy India érdekében szólhasson, sem neki, sem a hindu szabadságmozgalom más vezetőinek. Még Gandhi sem szólhatott fel egyszer sem a brit rádióban, csupán egyetlen alkalommal, egy ame-

rikai ügynökség sziveségéből használhatta fel az amerikai rádiót. India népe ma teljesen egységes függetlenségének követelésében. A brit munkásság és a liberális párt krokodilus könyveket hullat az indiai üldözések miatt, de az indiaiak jól tudják, hogy ők is egységesek a többi brit pártokkal, ha India leigázásáról van szó. Amikor India népe a demokrácia nevében szabadságáért küzd, már nemcsak gumibottal, hanem repülőgépekről ledobott bombákkal és géppuskatűzzel találja magát szemben. Anglia végső kétségbeesésbe kergette India népet és semimiféle eszköztől nem riad vissza, hogy továbbra is rabszolgaságban tartsa. Ennek érdekében szövetkezett más államokkal is. Indiának azonban elhatározott szándéka, hogy kivívja szabadságát, még pedig maradéktalanul és ettől semmi sem riaszthatja vissza.

Munkástárgyu elbeszélésre tüzött ki pályázatot a nagybányai Munkásfőiskola

Ertékes pályadíjakkal jutalmazza a bírálóbizottság a sikerült pályamunkákat

Nagybánya. Saját tud. A Nagybányán nem régen felállított Munkásfőiskola működésének keretében célul tűzte ki a munkáskérdés előbbrevitelének irodalmi, kulturális munkálását is. E célból még a nyár folyamán pályázatot hirdetett irodalmi színvonalú nemes és szórakoztató elbeszélésekre, amelyek a bányász, vagy általában a munkás életével foglalkoznak. A pályázat határideje lejárt, azonban az eredmény semmiképpen sem eléghette ki az igényeket, ezért a Munkásfőiskola ímét meghirdette a pályázatot. A pályázat feltételei a következők:

I. Tartalmi feltétel:
1. nem értékezősekről, szindarabokról, vezércikkekről, vagy eszmefuttatókról van szó, hanem kimondottan elbeszélésről, amely tanulságai mellett szórakoztatóan hat.
II. Formai feltételek:

2. A pályázat titkos. A pályamunkákra csak a jellege irandó rá. A szerző neve és pontos címe külön borítékba teendő, mely a pályamunkával együtt küldendő be. Erre a borítékra csak a pályamunka jellegéje irandó.
3. A pályamunkák csak posta útján küldhetők be a következő címre: Munkásfőiskola. Nagybánya. Felszabadulás útja 1 szám. Zárójelbe a borítékra ráirandó: „Irodalmi pályázat”.
4. Egy szerző több eredeti pályamunkát is beküldhet. Ebben az esetben mindegyik pályamunkára ugyanaz a jellege irandó és az egész csak egy jelleg levéllel látandó el.
5. A pályamunkák olvasható kézírással, vagy géppel irandók (ritka gépeléssel) a papírnak csak az egyik oldala felhasználásával.
6. A pályamunkák terjedelme legfeljebb 5 félíves oldal lehet.

Nagyvárad térképe

fekete nyomással P. 1.80
kapható a
MAGYAR LAPOK kiadóhivatalában

7. Pályázni csak olyan eredeti pályamunkával lehet, amely még nyomtatásban nem jelent meg.

8. Az összes beküldött pályamunkák közlési joga a Munkásfőiskolát illeti meg, amennyiben a pályázók a döntésnek a „Nagybánya és Vidéke” című lapban való közlése után számított 15 napon belül ez ellen ajánlott levélben kifogást nem emelnek.

9. Az eredményt minden pályázóval legkésőbb december 15-ig közölni fogjuk.

10. Pályázati határidő 1942. november 15.

Bíráló Bizottság:

Fóris Jenő gimn. igazgató, Lőrinczy Géza unitárius lelkész, teol. magántanár, Metz József magyar irodalom tanára.

Pályamunkák: I. díj 300 pengő, II. díj 200 pengő, III. díj 100 pengő, IV. díj a Nemzeti Munkaközpont díja egy bronz ezor.

Bemutakoztak a Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap legfrissebb pilótái

A hősihalált halt kormányzó-helyettes példáját méltatták az ifjú repülők előtt

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A budaörsi repülőtéren szerdán délután mutatták be ünnepélyes vizsgakeretében, a Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap keretében újonnan kiképzett pilóták tudásukat. A vizsgán megjelent József királyi herceg, vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredes, a honvédezerkar főnöke, Bédly Alajos altábornagy, az ifjúság országos vezetője és sokan mások.

Ember Sándor országgyűlési képviselő, a Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap elnöke hosszabb beszédében adott tájékoztatást az Alap munkásságáról. Kegyelettel áldozott beszédében vitéz Horthy István emlékének. Vitéz Horthy István volt a magyar légierők első önkéntese — mondotta. — Előljárt a munkában és példaadásban. Nagyszerű mérnöki tudását annak szolgálatába állította, hogy hazai gépek és motorok gyártásával önállóságra rendezkedhessünk be. Kiváló, bátor, nagyszerű érzékkel megáldott repülő volt. Meggyőződésével vállalta a légifegyvernem döntő jelentőségét a háborúban. Önként ment a harctérre, hogy példát adjon a magyar ifjúságnak. A végzet azt akarta, hogy életét áldozza hazájáért. Példája kötelez bennünket, hogy ugyanazzal a hősi szellemmel szolgáljuk hazánkat. Ember Sándor azután gróf Károlyi Gyula és Tasnády László repülőhaláláról emlékezett meg kegyeletes szavakkal, majd beszámolt a kiképzőkeret eredményeiről. Hangoztatta, hogy a magyar ifjúság megérezte az idők követelményeit és lelkesen állott a repülés szolgálatába. Kifejezte a magyar repülők hálóját az ország kormányzója iránt. A közönség hosszasan, lelkesen éljenezte a kormányzót. Azután sor került a motornélküli vitorlázó repülőiskola bemutatására, majd a motoros pilóták mutatták be tudásukat. Az ünnepélyes vizsgát díszmenet fejezte be.

Kereszténymagyar

keresztény

magyarnál vásárol

Nagyvárad diákok Kolozsváron

Irtta: Polyák István

Most, hogy városunk törvényhatósági bizottságának ülésén Deus ex machina módjára kipattant saját főiskolánk szükségességének remélhetőleg a legtöbb szép álom és reménysorsát nem követő kérdése, amikor már félig-meddig tudjuk is, hogy felsőbb hatóságok jóvoltából mit várhatunk és mit kapunk, időszerű arra is gondolni, hogy az idegenben tanuló nagyváradai főiskolások nem szakadtak el tőlünk. Nem szakadhatnak el egyrészt azért, mert tanulmányaik befejezése után visszatérnek ide és itt akarnak majd egzisztenciát teremteni. Sokféle szál fűzi városához a fiatalembert, aki felsőbb tanulmányok folytatására idegen városba megy és ezek a szálak rendszerint viharállók-nak bizonyulnak. De az idegenben tanuló főiskolások tanulmányi éveik alatt sem szakadnak el szülővárosuktól, otthonuktól. A nyári strandoláson és társasági életen túl éppen a szélesebb látókört, mélyebb meglátást adó főiskolai tanulmányok folytán sok mindent meglátnak városuk életében, ami gondolkozásra készíti őket. Különösen a város szellemi élete, vagy ennek a szellemi életnek a hiánya kelti fel az érdeklődésüket. A főiskola mozgalmas szellemi élete után hazajönnek és itt csak azt látják, azt hallják, hogy ezzel is, meg azzal is próbálkoznak, végeredményben azonban semmi sem megy. Embereket keresnek, akikkel népi írókról, klasszikusokról, vajudó társadalmi kérdésekről, a politikai viták mögött viaskodó társadalmi erőkről, multiról, jelenről és jövőről — vitatkozhatnak (hiába! a fiatalember vitatkozik, nem eszmecserét folytat). Szellemi életet keresnek és helyette az olcsó, romantikus zsidó dekadencia elmúlásba szétfoszló árnyait találják. Fiatal, friss életáramlásba szeretnének kapcsolódni és helyette a szellemi trombitás tüneteit kell észlelniük mindennél.

Ezeket a megállapításokat azért tehetem, mert a most elmúlt nyáron — röviden bár — alkalmam volt beszélgetést folytatni a kolozsvári diákeletben jó értelemben vett vezetőszeretettel játszó nagyváradai fogszigorlóval. Ennek idején e beszélgetés nyomán ugyanezeket a hasábokon foglalkoztam a „Március” című kiadványukkal s ezzel kapcsolatban a kolozsvári főiskolás élet néhány kérdésével s ennek az életnek néhány nagyváradai vonatkozásával. Ebben a tekintetben a Gondviselés ajándékának tartom, hogy a most Kolozsváron és másuttan tanuló főiskolásokkal a megszállás utolsó évében a tanár-övéndék meghitt viszonyában lehettem. Ezen a vonalon tartjuk továbbra is a kapcsolatokat, megerősítve — amennyire lehet — az újság nyilvánosságával.

Örömmel állapíthatom meg tehát már a nyári szünidő alatt: találkozás alkalmával, hogy a nagyváradai főiskolások Kolozsváron is nagyváradai diákok marad akinek szívében megható érdeklődés és szeretet fakad fel minden honi kérdés hallatára. Örömmel hallottam, hogy milyen pontosan és részletesen figyelik a szellemi élet itt-ott kipattanó szikráit és fiatalos tűzükkel, lelkesedésükkel, tehetségükkel mennyire szeretnének a maguk módján segítségül jönni. Mennyire szeretnének nagyváradai vonalon egyesülni és együttesen a távolból hazahatni. Va-

lóban megható az, hogy a kolozsvári Összdiákság kérdése mellett mennyi érdeklődést tartogatnak számunkra is.

Illő tehát, hogy mi is figyeljük az életüket, tartjuk a kapcsolatokat velük. Figyeljük a sorsukat és örülünk sikereiknek. Biztatás és bátorítás ez számukra, nekünk pedig még a zsenge sikerek is dicsőséget szereznek. Mert ne feledjük el, hogy a ma szigorló a holnap vezetői s már a közeljövőben az élet küzdőterein hallhatjuk nevüket, bámulhatjuk tehetségüket és tudományukat. A nemzedékek szellemi kapcsolatait az ideálmus legjobb örei. S mi hiányzik ma leginkább az életünkben, ha nem az ideálmus? Az a csodálatos lelkiület, amely a legnehezebb időkben is tömegszelvével, tömegjelenséggé teheti a közösségért való önfeláldozó munkát s ha kell vértanúságot is.

Illó, hogy figyeljük a kolozsvári főiskolások egységes szervezetének, a Kolozsvári Magyar Diákok Szövet-

ségének életére, mert ebben az életben zajlik le a több mint száz nagyváradai főiskolások közösségi szereplése is. Így tudjuk meg, hogy az alig egy hete megtartott választásokon a Szövetség nagyváradai diákokat. Kakas Istvánt, a leánycsoport pedig nagyváradai diákleányt, Varga Jolánt választotta meg elnökének. A Szövetség kezei belül a jogi kari elnökségre szintén a váradai Mártonffy Andrást választották meg.

Nem nagy események ezek. Az emberek érdeklődését más dolgok tartják fogva ezekben a napokban — megértjük. De nekünk sok mindennél többet jelentenek. Utóvégre a jövőről van szó s bármi történjen, a jövő a legfontosabb. Ezek a főiskolások diákok élet élére került nagyváradai diákok most is első gondolataik között valószínűleg tartják, hogy szülővárosukra gondoljanak és azt írják (Istenem, milyen kedves ez a levél!) hogy ha a Kolozsváron tanuló száznál több főiskolások nagyvárad szellemi életében egyálta-

lán nem szerepel, az nem az ő hibájuk. Mert ők megvannak és állítják, hogy a közösség életének és feladatainak egyre tágulóbb horizontú meglátásában mindinkább nő bennünk a munkára sürgető kötelességérzet és a kérdések helyes megfogásához szükséges komolyság és higgadság.

Most már reméljük, hogy a szervezkedés kezeti stádiumából kijutó Kolozsvári Magyar Diák Szövetség munkásságából a nagyváradai diákok révén nekünk is kijut valami. A Szövetség élén álló nagyváradai fiúk bizonyára gondoskodnak erről. De a száznál több nagyváradai diák is biztosíték erre. Ha abban a szellemben folytatták munkásságukat, amelyet kiadványuk, a Március első száma elárult — s most már ígéri a rövidesen napvilágot látó második számot is — akkor a belső erők feltárásiának elvételéből kiinduló tevékenység városunknak. Nagyváradnak is fog használni. Mert mi is lesz ott az ő hivatásuk? Nagyváradot képviselni. Nagyvárad életéből értékeket, színeket felmutatni s onnan életet, szellemet, új kezdeményezéseket hazahozni. Azért kell örülnünk a helyi főiskolások mellett a nagyváradai főiskolások kolozsvári kis csapatának is.

Új elnököt választott a Baross Szövetség

Több mint kétezer tagja van a helyi szervezetnek

Nagyvárad. A Baross Szövetség nagyváradai szervezete szerdán este közgyűlést tartott, amelyen a tagok nagy számban jelentek meg. A hatóságok dr. Soós István polgármester, dr. Olasz Vilmos kereskedelmi és iparkamarai főtitkár, dr. Lacza Sándor és dr. Cserzi Béla iparkamarai titkárok képviselték.

A gyűlésen Árvay Árpád orsz. gyűlési képviselő, a háromtagú elnöki bizottság tagja elnököt. Megnyitójában rámutatott arra, hogy a Baross Szövetség olyan magyar jövő eljöveteleért dolgozik, amely a munka és a tehetség alapjaira épülő államban kell, hogy reánk köszöntsen. Ismertette ezután a nagyváradai Baross-szervezet fejlődésének történetét, s bejelentette, hogy a mai közgyűlésen új tisztviselőt választ a szövetség.

Ezután Nagy János ügyvezető elnöknek az elmúlt működési év eredményeiről szóló jelentése következett.

A nagyváradai szervezet 1941. április 6-án 200 taggal alakult, s ma a fizető tagok száma meghaladja a kétezeret. Az elmúlt évben a helyi szervezet nagy érdekképviseleti, kulturális és szociális munkát fejtett ki, s közben a vezetőség a szervezetet az egész Biharmegyében, sőt Székelyhídon, Margittán és Nagyszalontán önálló szervezetet alakított. A szervezet az elmúlt évben a választmányi és elnöki tanácsülések mellett számos szakosztályi értekezletet tartott, amelyen az egyes szakmák érdekeit vitatták meg. Igen sok közbenjárást végzett a szövetség a keresztyén ipar és kereskedelem érdekeinek szolgálatában. Tanfolyamokat szervezett, kulturális előadásokat, bált rendezett a szövetség, belekapcsolódott gyűjtési akciókba és minden eszközzel igyekezett a magyar iparos- és kereskedőtársadalom rendelkezésére állani.

zete teljes erővel ki fogja venni a részét az átállítás munkájából, de ugyanakkor éberrel fog őrködni a belső front szilárdságának fenntartásán.

Végül Olasz Vilmos ipar és kereskedelmi kamarai főtitkár üdvözölte az új elnököt és dr. Kovács Sándorné, a Baross Női Tábor részére kérte az elnök jóindulatú figyelmét.

November 8-án tagavató ünnepség lesz

A közgyűlés tudomásul vette az ügyvezető elnök jelentését, majd Garamvölgyi titkár jelentésének meghallgatása után megadta a tisztviselőknak a felmentvényt.

Árvay Árpád bejelentette ezután, hogy a helyi Baross-szervezet a nyári folyamán tagavató ünnepséget akart tartani, ami azonban közbejött akadályok miatt elmaradt. Azt az ünnepséget november 8-án fogják megrendezni s megjelenik azon József főherceg, továbbá a Baross Szövetség központi elnöke és Varga József ipar és kereskedelmi miniszter.

Ezután az új tisztviselő megválasztására került a sor.

A közgyűlés közfelkiáltással magáévá tette a jelölő bizottság javaslatát. A díszelnökök névsora megegyezik a tavalyival. Nyolc díszelnök van. Elnökké Ludwig Gyula nagykereskedőt választották, aki a román parlament legutóbbi ülésén a Magyar Párt részéről az ipart és a kereskedelmet képviselte. Választottak továbbá 26 társelnököt, 10 alelnököt. Ügyvezető elnök továbbra is Nagy János nagykereskedő maradt. Jegyzők: Nagy István csokoládékészítő és Lakomcsik Lajos textilgyáros. Pénztáros Koch Géza. Számvizsgálók: Mocsári Sándor, Krausz István és Szárnyasi Sándor kereskedők. Végül megalkotották a választmányt 26 taggal.

A választás megejtése után Árvay Árpád üdvözölte az új elnököt és átadta az elnöki széklet.

Ludwig Gyula elnök megköszönve a beléje helyezett bizalmat, ígérte, hogy a Baross Szövetség helyi szerve-

Igy látják az olaszok a mi háborunkat

Milánóból jelentik: (MTI) A Corriere Delle Sera hosszú cikkben foglalkozik a romantikus és lovagias magyarokkal. A cikk szerzője azt írja, hogy az oroszok elleni háború két dolgon alapszik. Az egyik a magyar történelem, a másik a magyar szokás. A magyar történelem folyamán a magyarok mindig küzdöttek a szlávok ellen. A magyarság második természete a marxizmus elleni küzdelem. Az egyik faji a másik elvi kérdés.

Gyűjtsünk tollat honvédeknek

A Magyar Tudósító jelenti: Honvédségünk meleg ruhával való ellátásánál igen megfelelőnek bizonyult a tollat és pehellyel készült mellények használata. Illetékes helyről azzal a felhívással fordulnak a háziasszonyokhoz, gyűjtsék össze a levágott baromfiak tollát és azt közvetlenül, vagy a diákkapitányok és az iskolai Vöröskereszteszervezetek útján juttassák el a Rákóczi tér 4. szám alatt lévő női ipariskola lába.

Kávéházakban és vendéglőkben kérjük a „MAGYAR LAPOK”-t!

Személyi változások a nagyváradai egyházmegyében

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradai egyházmegye főhatósága szolgálati érdekekből a következő személyi változásokat határozta el: Arany Imre békési s. lelkész békéssámsóni kiegészítő lelkész. Welebi Walter debreceni s. lelkész szilágyosomlyói hitoktató. Arató György békéscsabai s. lelkész sólyomkővári hitoktató. Mátyás József békéssámsóni kiegészítő lelkész békéscsabai s. lelkész. Tóth István sólyomkővári hitoktató csorvási s. lelkész Kiss Sándor csorvási s. lelkész békési s. lelkész lett.

Désen tartja vándorgyűlést az Erdélyi Múzeum-egyesület

A Magyar Tudósító jelenti: Az Erdélyi Múzeum Egyesület október 18—21 között tartja vándorgyűlést. Désen. A díszgyűlésen Németh Gyula dr. egyetemi tanár tart előadást Körösi Csoma Sándorról. Gróf Bánffy Miklós felsőházi tag, az EME alelnöke, gróf Mikó Imréről, az egyesület alapítójáról mond serlegbeszédet. A legkitűnőbb erdélyi tudósok vesznek részt a vándorgyűlésen és tartanak érdekes előadásokat.

Árverési hirdetés-kivonat

A nagyvárad kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság. 20013—1942. tk. sz. Özv. Manu Gyuláné végrehajthatónak Tripa Györgyné szül. Barna Anna végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 592 pengő tökéltétel és járuléki behajtása végett a Nagyvárad thj. városban fekvő, s a nagyvárad 10799. számú tkvi betétben A. l. sorszám s 9547-1 hrszámú és a Bezerédi-utca 22. szám alatt fekvő ingatlanra 5.000 pengő kikiáltási árban elrendelte. Az árverést 1942. évi december hó 9. napján délelőtt 9 órakor a telekkönyvi hatóság helyiségében (Széchenyi-tér 14 sz. 20-a ajtó) fogják megtartani. Az árverésre kerülő ingatlan a kikiáltási árnál alacsonyabb áron nem adható el. Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi százaléka kell kiegészíteni. Nagyvárad. 1942. évi szept. 3. Dr. Implom János sk. kir. járásbíró. A kiadmány hitelű: Bartha irodatiszt.

Nagyvárad diákok a Kolozsvári Magyar Diák Szövetség élén

Kolozsvár. Saját tud. A Kolozsvári Magyar Diák Szövetség már több mint egy éve működik, mint az itteni iskolások átfogó társadalmi szerve. A Szövetség szervező munkáján túl máig eddig is jelentős eredményeket mutatott fel a közösségi szellem, a közösségi munka terén. Most zajlottak le azok a választások, amelyek a Szövetség idei vezetőségét állapították meg Nagyvárad számára külön érdekességet jelent, hogy a Szövetség elnöke Kákai István nagyváradai jogszigorló, a Szövetség kertén belül működő jogi kar elnöke Mártonffy András nagyváradai joghallgató és a Szövetség leánycsoportjának elnöke Vargha Jolán nagyváradai egyetemi hallgató lett.

Megbüntetett a rendőrség több háztulajdonost az óvóhelyek megépítésének elmulasztásáért

Pénzbírságra ítélték több feketén vásárló nagyváradai lakost

Nagyvárad. Több kihágási ügyben hozott büntető határozatot szerdán délelőtt a nagyvárad rendőrbírósa. Róna Jenő ismert szállítót azért mert lisztet feketén vásárolt, 50 pengő pénzbírságra büntették. Hasonló kihágásért ugyancsak 50 pengőre büntették Andor Györgyné Izabella-utca 10 szám alatt lakost. Marosán Mária a katonának bevonult fia élelmiszerjegyeit saját céljaira továbbra is felhasználta, ezért a rendőrség 50 pengő pénzbírságra büntette.

A légtálmali szükségóvóhelyek megépítését igen sok háztulajdonos elhanyagolta és nem vette figyelembe a felhívásokat. Ezeket a rendőrség szigorúan bünteti. Szerdán Nyikó Ruti János Frangepán-utca 27 számú

ház tulajdonosát, mert két házban elmulasztotta az építés elkészíttetését 500—500 pengő pénzbírságra büntették. — Ugyanezen ok miatt megbüntette a rendőrség Olári-örökösök Csáki-utca 17 számú lakosokat 500, Vajna Gyula Hodossy M. utca 30 számú háztulajdonost 500, özvegy Weimann Jenőné Kapucinus-utcai háztulajdonost 500 pengő pénzbüntetésre.

Az elsötétítés alatti kivilágítás miatt megbüntette a rendőrség Oláh Ferenc Varju-utcai, Pap Bertalan Téglavető-utcai és Wilhelm Sándorné Téglavető-utcai lakosokat, kihágásért valamennyi fejenként 50 pengő pénzbüntetést kapott.

Ardrágítási ügyeket tárgyal a törvényszék uzsorabírósa

Elitelték a hentest, aki nem akarta kiszolgáltatni a zsirt

Nagyvárad. Nyolc ügyet tárgyal szerdán délelőtt a nagyvárad törvényszék uzsorabírósa dr. Rozsly tanácsa. Többek között tárgyalta a bíróság Molnár Géza Beöthy Ödön-utca 35 szám alatti hentes ügyét, aki azzal volt vádolva, hogy a kapott zsirkészletből nem szolgálta ki a vevőt, ellenben egyes vevőinek előre becsomagolta a zsirt vagy szalonnát. A vádlott a tárgyaláson azzal védekezett, hogy nem titkolta el a készletet. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével Molnárt kihágásért 30 pengő pénzbírságra ítélte.

Barát István Bencur Gyula-utca 7 szám alatti szatócs vevőinek csak abban az esetben adott el lisztet, ha a vásárolt lisztmennyiség felét a raktáron lévő dohos burgonyaliszttel vegyesen vásárolják. Az uzsorabírósa a vádlottat emiatt jogerősen 300 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Nagy János berekböszörményi gazdálkodó a lucernával üzött lánckereskedelmet és azt kétszeres áron árulta. Feljelentés után az uzsorabírósa 100 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Tóth Sándor Vörösmarty-utcai hentes a háját 1941-ben maximális áron felül adta. A tárgyaláson a tanu nem jelent meg, ezért azt elnapolták.

Karakas Józsefné várad piaci árus a karalábét, melynek ára 22 fillérbe volt megállapítva, 60—80 fillérért adta el, amiért 50 pengő pénzbüntetésre kapott.

Dékányi Róza hegyközesatári fiatalasszony október 15-én reggel a 40 fillérben megállapított tej áráért 60 fillért kért és fogadott el. Feljelentésre azonnal őrizetbe vették és szerdán az uzsorabírósa a enyhítő szakaszok alkalmazásával 8 napi fegyházra ítélte jogerősen.

Korond község országzászlót, hősi emlékművet és kulturházat akar építeni

Olcsó használati és dísz tárgyakkal kopogtatnak és akarják megszolgálni az áldozatkésziséget

Nagyvárad, október hó. Kedves aján-dékkal kopogtatott szerkesztőségünk ajtaján a minap a postás. Korondról küldött kis csomagot tett le az asztalra. A kis csomagokban a híres korondi fazekasművészet apró edénykéi kerültek elő, azután néhány írás is, amelyből megtudjuk, hogy a korondi nagyfába vágják a fejszéküket: Országzászlót, Hősi Emlékművet és Kulturházat szeretnének előteremteni községüknek. A rávalót azonban nem kéregetésből nem adakozásból akarják összegyűjteni. Meg akarnak szolgálni minden fillért, amit kapnak. Azt akarják, hogy az adakozók értékes használati és dísz tárgyakat kapjanak pénzük ellenében. Olyan tárgyakat, amelyek teljesen egyenérté-

kűek az adománnyal. Terveik megvalósítását tehát munkájukból, fáradságukból remélik. A küldött írásból azt is megtudjuk, hogy mi készítette a jó korondi székelyeket erer a lépésre.

"Amit székely lelki megálmodott"

Községünk tiszta székely népe — szól a felhívás — a gyermekáldást Isten áldásának látja, de a nagy szegénységben nagy a gyermekhalandóság is, amit a Kulturház megépítésével szeretnének megszüntetni.

Nagy szegénységünkben az Országzászló, a Hősök Emlékműve is csak ágyálom!

Magyar Testvéreink! Segítetek vásár-

lásaitokkal megvalósítani régi álmainkat: az Országzászlót, a Hősök Emlékművét és a Kulturházat, hogy erőt méríthessünk a szebb jövőnkért folyó küzdelemre. Portékáinkkal az elhasznált fém- és porcellán háztartási tárgyakat is pótolhatjátok.

Amit székely lelkünk megálmodott, azt agyagba formálva elkészítettük, szí-
vünk derűs virágaival telerajzoltuk. Két kezünk munkája, a korondi tányérok, tálak, kancsók, korsók, hamutartók, főzőedények, vázák díszére és hasznárra válnak minden magyar háznak.

A korondi taplókészítő háziiparosok kisebb-nagyobb táskákat, férfi és gyermek sapkákat, női kalapokat, házi cipők, kefetartókat, női ruhaöveket, női ruhadíszeket készítenek.

Arra is kérünk, hogy rokonaitoknál barátaitoknál, jóismerőséiteknél legyenek szószólói kérésünknek s lehetőleg közösen vásároljatok.

Községünk előljárásgától kérjétek árjegyzéket, ide küldjétek meg a rendelést és a vételárat. Az előljárásg kezeskedik, hogy mindenki megkapja a rendelt tárgyakat, hibátlan jó árut. A deszkaladát önköltségi árban számítjuk fel, vagy költségmentesen, azonnali visszaküldését kérjük.

Magyar Testvéreink! A közelgő karácsonyi ünnepek alkalmából az ajándéktárgyak kiválasztásánál se feledkezzetek meg gyönyörű népművészeti portékáinkról s akkor is keressetek fel megrendelésekkel.

Székely testvéri szeretettel
a Kulturbizottság.

Reméljük, hogy a korondiak felhívásának Nagyváradon is meglesz az eredménye.

Tárgyalás volt a lisztel üzérkedő Éles Sándor malomtulajdonos és Adler László nyomdász ügyében

Nagyvárad. Elsőnek számolt be lapunk arról, hogy hétfőn nagyobb szabású lisztüzérek fogott el a rendőrség Éles Sándor ismert cséffai malomtulajdonos és Adler László nagyváradai nyomdatulajdonos fia személyében.

Az ideiglenes letartóztatásban lévő vádlottak ügyét szerdán délben 2 órakor tárgyalta az uzsorabírósa, ahol a lisztüzérek némi módosítással megismételték a rendőrség előtt tett vallomásukat.

A tárgyalás folyamán a következő tényállás alakult ki:

Adler László nyomdai rendeléseket vett fel Élestől és innen származott az ismeretség. Szeptember közepén Éles érdeklődött Adlertől, hogyan lehetne Váradon 20 mázsa egységes lisztet feketén eladni. Adler vállalkozott a közvetítő szerepre és felkereste Arnóczky pékmestert, aki a lisztet 1 pengő 50 filléres árban hajlandónak mutatkozott megvenni és erre 3000 pengőt át is adott Adlernek, aki ezután sürgette a liszt küldését.

Éles Sándor ingadozott és félt az üzlettől, húzta a szállítást, de közben a rendőrség tudomást szerzett a dolgról. Adlert őrizetbe vették, majd egy civilruhás rendőrrel Cséffára küldték az üzlet megkötésére. Tárgyalás közben Éles gyanút fogott és elhagyta az üzletet.

Ezután megindult az eljárás és így került az ügy az uzsorabírósa elé, amely hosszas tárgyalás után az ardrágítási vétséggel vádolt üzérkedőket szabadlábra helyezte elrendelve új tanúk kihallgatását.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
Késziratokat nem adunk vissza.

Október 11-én volt a magyar Szentföld Mária-szentélyének alapvetése. A Magyar Kurir jelenti: A magyar Szentföldön még az idén igyekeznek felépíteni a Mária-szentélyt, vagyis Szűz Mária születési helyének a nazarini háznak és látogatási szentélynek hú másolatát. A szentélynek alapkövét 20-án tárgyalja a hősi halált halt korteviz István nyug. tábori püspök.

ÚJ KATONAI ATTASÉK RÓMÁBAN ÉS POZSONYBAN. (MTI.) A kormányzó vitéz Szabó László vezérőrnagy római katonai attasét e beosztása alól felmentette és utódjául dr. Rakolczay László vezérkari alezredest nevezte ki. Ugyancsak felmentette Kéri Kálmán vezérkari alezredest, pozsonyi katonai attasét és utódjául Lipsey Magyar Sándor vezérkari alezredest nevezte ki.

Október 20-án tárgyalja a felsőház a kormányzóhelyettes emlékééről szóló javaslatot. A MTI jelenti: A felsőház közlöni és pénzügyi bizottsága október 20-án tárgyalja a hősi halált halt kormányzóhelyettes emlékének és a nemzet hááljának megörökítéséről szóló javaslatot.

RENDELET JELENT MEG A TÜZIFAEELLÁTÁSRÓL. (MTI.) A kormány 5990-1942 M. E. számú rendeletet adott ki, amely a tűzifaellátás biztosításával kapcsolatos kérdéseket szabályozza.

Halálozás. Szomorú szívvel ezúton tudatjuk rokonainkkal, barátainkkal és ismerőseinkkel, hogy Fröhlich Viktória folyó hó 12-én Füzesgyarmaton, hosszú szenvedés után elhunyt.

RAZZIÁT TARTOTT A RENDŐRSÉG. Nagyvárad. Saját tud. Szerdán északon nagyszabású razzitát tartott a nagyváradi rendőrség, amelynek során 72 előállítás történt. A bekísértek kihallgatását csütörtök reggel megkezdte a rendőrség, akik közül bizonyára több régen keresett egyén is akad.

Megjelent a Honvédségi Közlönyben a visszacsatolt területek tartalékos tisztjeinek névjegyzéke. A MTI jelenti: A honvédségi közlöny legutóbbi száma mellékletként közli a visszacsatolt Kert-Magyarország és Észak-Erdély honvédtartalékos tisztj állományban való elismert tisztjeinek névjegyzékét.

ELFOGTÁK FLIGL JÓZSEF MÁSIK GYILKOSÁT IS. MOT jelenti: Kedden délután a Városligetben elfogták Jakob Tibor 19 éves asztalossegédet, Fligl József 75 éves MÁV főfelügyelő meggyilkolásának máéodik gyanúsítottját. A bűncselekmény tisztázása most folyik.

Halálraítéltek egy gyilkos kőművessegédet. Nyiregyháza-ról jelenti: (MTI) A nyiregyházi törvényszék rögtönítélő tanácsa kötélállati halálra ítélte Botos József kőművessegédet, aki egy éjjel haragcsát kicsalta a vendéglőből és késsel oldalbaszurta, aminek következtében az meghalt. Az ítélelhozatal után a bíróság kegyelmi tanácsa a'akult át.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Falusi gyermekeköl üzletembereket nevel a gyergyói közbirtokosság. A Magyar Tudósító jelenti: A gyergyói közbirtokosság érdekes terv megvalósításával foglalkozik. A tulajdonában lévő fatermelő szövetkezet telepein székelő falusi gyermekeket alkalmaz gyakorlatnokként, hogy így a faértékesítés terén kitűnő székely üzletembereket neveljen.

VIGYAZATLANSÁGBÓL AGYONLÖTTE KIS HUGÁT. Nyiregyháza-ról jelenti: (MTI.) Varga László mezőőr fia édesapja pisztolyát ráfogta 6 éves nővérére. A pisztoly elsült és a kislányt találta el, aki behalt sérüléseibe.

A vasúti fekbérek mérséklését kéri a kereskedők. A Magyar Tudósító jelenti: A mai viszonyok között a vasúton érkező áruk kirakása és befuvarozása sok nehézséggel jár. A MÁV a vasár- vagy ünnepnapokon érkező küldeményeket hat órány túl fekbérral terheli, vagy ünnepnapokon is kirakítja, aminek költségét természetesen a címzettnek felszámítják. A kereskedelmi érdekeltségek most beadvánnyal fordultak a MÁV igazgatóságához és kérték, módosítsa a vasár- és ünnepnap érkező küldemények kirakási költségét oly módon, hogy a fekbér csak 24 óra múltán legyen fizetendő, az első 48 óra után pedig a fekbérszöveget mérsékeljék.

Aki mer, az nyer.
A Magv. Kir. Osztálysors egyek húzása okt. 17-én kezdődik, ahol minden második sorsjegy nyer. Ne halassa tovább, vásároljon meg ma, vagy
váltsa ki a küldött szerencsés számú sorsjegyet
Vekerdy Kálmán
M. Kir. Osztály-sorsjegy főelárusítónál, Nagyvárad, Rákóczi-ut 7. Turul könyvkereskedésben.

Tíz éve működnek Magyarországon a korlátolt felelősségű társaságok. A Magyar Tudósító jelenti: 1932-ben alakultak meg Magyarországon az első korlátolt felelősségű társaságok. Az igazságügyi miniszter ugyanis 1931 december 15-én léptette életbe az erről szóló törvényt. Az új kereskedelmi társasági forma igen alkalmasnak bizonyult és a legutóbbi kimutatások szerint a működő kft.-k száma meghaladja a 3000-ret.

MEGJELENT A HADIKÖLCSONÖK RENDEZÉSÉRŐL SZÓLÓ TÖRVÉNY VÉGREHAJTÁSI UTASÍTÁSA. (MTI.) A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a hadikölcsonök rendezéséről szóló törvény végrehajtásáról. A rendelet a Budapesti Közlöny csütörtöki számában jelent meg.

Maudies István csarnóházi főjegyző halála. Általános részvételt keltett nememilitári Mandics István csarnóházi főjegyző halála. A közszerelet-tisztviselő kedden hunyt el 52 éves korában Csarnóházán, ahol mint főjegyző szolgálatot teljesített. Temetése csütörtökön délelőtt 12 órakor volt Csarnóházán.

ELFOGOTT A RENDŐRSÉG EGY KÖRÖZÖTT BETÖRŐT. Nagyvárad. Saját tud. Szabó János rovott multu egyén nemrégén Szabadkáról Nagyváradra tette át működési helyét és itten Naskó Miklósnéval egyetemben ruhalopásból élt. Hasonló cselekményt követett el Szegeden is, míg végül a körözés folyamán a nagyváradi rendőrség szerdán az őscsapiacón elfogta. Mindkettőt átkísérik az ügyészségre.

KORONA Filmszínházban Csak 16 éven felülieknek
Csütörtökön utoljára **Mária két éjszakája**
Péntektől **Barlettai párviadal**

MEGÖLTÉ A MUSTGÁZ. Szekszárd-ról jelenti: (MTI.) Fábán Jenő gazdálkodó lement pincéjébe, ahol a must forrásban volt. A gáz megölte a gazdálkodót.

Milyen magvak maradtak szabadforgalomban? A Magyar Tudósító jelenti: Az egymást követő zárolási rendeletek a magpiacot is közelről érintették, mert a legtöbb magfélésegre készletbejelentési és zár alá helyezési kötelezettséget állapítottak meg. A következő magfélésegekben maximális áron még szabad forgalom: lóhere, lucerna, őszi és tavaszi búkköny, nyulaszapuka-mag, rostkendervetőmag, ricinusmag, szójabab, baltisin mag, biborheremag, pannóniabúkköny, répamag, hajdina, kendermag, kőménymag, mustármag.

MAGYAR DALOSÜNNEP NAGYVÁRADON. A Nemzeti Munkaközpont keletében működő Építőmunkások Dalköre október hó 18-án, vasárnap fél 4 órai kezdettel a Nemzeti Munkaközpont dísztermében dalosünnepet rendez táncsal egybekötve, a Sztárai Mihály Énekkarral együtt közreműködve. Mindkét dalárda Soós András karnagy vezetésével a legszebb magyar nótákból fog előadni.
Az ünnepi beszédeket dr. Szabó Lajos daloskerületi elnök és Szabó János orsz. képviselő tartják. Soós Lili-like Magda magyar táncszólót ad elő. E dalosünnepen a román megszállás alatt a magyar dalkultúra érdekében működő lelkes dalosok díszlevelet kapnak.

November 11-én ünnepli Kolozsvár a 150 éves erdélyi színjátszást. A Magyar Tudósító jelenti: November 11-én lesz 150 éve annak, hogy Kolozsváron megkezdte az első magyar színjátszó társaság. Az évfordulót méltó keretek között ünnepli meg a kolozsvári Nemzeti Színház. Ezen a napon leplezik le azokat az emléktáblákat, amelyek az erdélyi magyar színjátszás kiemelkedő eseményeit örökítik meg.

HALÁLRA ÍTÉLTÉK MERT HARAGOSÁT AGYONSZURTA. (MTI.) Nyiregyháza-ról jelenti: A nyiregyházi törvényszék rögtönítélő tanácsa kötélállati halálra ítélte Botos József kőművessegédet, aki egy éjjel haragcsát kicsalta a vendéglőből és késsel oldalba szúrta, aminek következtében az meghalt. Az ítélelhozatal után a bíróság kegyelmi tanácsa alakult át.

NEM KAPNAK TÖBB CUKROT LISZTET, ZSIRT A VENDÉGLŐSÖK. zonyos mennyiséggel több zsirt és lisztet kapnak, mint amennyi jegyet beszolgáltatnak, mert hiszen bizonyos ételek elkészítéséhez csekélyebb használni, viszont a vendégektől ilyen ételek után nem kérhetnek jegyet. A vendéglőiparrestület arra kérte a közellátásügyi minisztert, hogy az eddigi 15 százalékos megállapított és elszámolás alá nem tartozó liszt és zsirmennyiségeket emelje fel, azonkívül tézstasútéshez szintén külön lisztet engedélyezzen a vendéglők számára. A közellátásügyi miniszter értesítette az iparrestületet, hogy nincs módjában a kéréseket teljesíteni. A vendéglői cukrászatok részére is, az esetben utalhat ki külön lisztállományt, ha a vendéglátóiparos külön cukrásziparigazolványval is rendelkezik. (Magy. Tud.)

ÜZEMBE HELYEZTÉK A BÉKÉSSZENTANDRÁSI VIZDUZZASZTÓ MŰVET. Az Esti Ujság írja: A békészentandrási vizduzzasztó művet csütörtök délelben helyezték ünnepélyesen üzembe a Kormányzó Ur Ófőméltsága, Kállay Miklós miniszterelnök és a kormány több tagjának jelenlétében.

Egy tizkilós csomagot lehet küldeni a fronton levő katonáknak

A nagyváradi 1. számú postahivatal közli: A hadművelati területen levők részére egy darab téli ruhanemű tartalmazó tábori postai csomag küldhető. A csomagok súlyhatára 10 (tiz) kilogramm és tartalmuk kizárólag téli ruhanemű (ujjas, sál, fülvédő, takaró, kucsma, csizma, cipő, stb.) lehet. A felvevő postahivatalok utasítva vannak, hogy a csomagok ezen megengedett tartalmát ellenőrizzék, miértis azokat nyitva kell a felvevő postaalkalmazottnak bemutatni s csak ezen ellenőrzés megtörténte után lehet csak lezárni. A burkolat csak zsák, vagy erős vászon lehet. E csomagok 1942. október hó 24-ig (huszonegyedikéig) a tábori postaigazgatóság által láttaozott bejelentések, illetőleg engedélyek nélkül is feladhatók.
Nagyvárad 1942. október 15.
Olvachatatlan aláírás, hiv. vezető.

Felakasztottak egy 21 éves fiatalembert, mert betört az elsőtétítés ideje alatt

Miskolc-ról jelenti: (MTI) Marton László 21 éves miskolci lakos szeptember 30-ra virradó éjszaka betört egy ékszerészüzletbe. A honvédtörvényszék, mint rögtönítélő bíróság, szerdán előlött tárgyalta az ügyet. Marton László beismertő vallomása után kötélállati halálra ítélték. Az ítéletet szerdán oéltán háromnegyed 4 órakor végrehajtották.

Petróleummal akart tüzet rakni es halálra égett egy váradi piaci árus felesége

Nagyvárad. Borzalmas szerencsétlenség történt hétfőn délelben a Varju utca 28 számú házban.
Stefánka György piaci árus felesége Lócsei Mária 56 éves asszony tüzet rakott a konyhába és a fára a keltetnél nagyobb mennyiségű petroléumot öntött, ezután meggyújtotta a betrakott papirt. A petroléum hirtelen nagy lángra gyulladt és meggyújtotta az üvegben lévő petroléumot is, amely a megijedt asszony magára öntött. Ruhája pillanatok alatt égni kezdett és rendkívül súlyos égési sebeket szenvedett, aminek következtében eszméletét veszítette. Hozzáértőzői később beszállították a közkórházba, ahol dacára az orvosi beavatkozásnak, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, szerdán reggel meghalt.
A rendőrség megindította a vizsgálatot annak kiderítésére, hogy terehel-e felelősség valakit

Felhívás a német-országi munkára jelentkezőkhöz

Az Állami Munkaközvetítő hivatala az alábbi felhívás közzétételét kérte lapunktól:

„Felhívom mindazon munkásokat, akik németországi munkára jelentkeztek, közvetítésük érdekében folyó hó 18-án, (vasárnap) délelőtt 9 órakor haladéktalanul jelenjenek meg a nagyváradi m. kir. állami Munkaközvetítő Hivatalnál.

Megnem jelenés esetén töröltetnek az indulók sorából.

Nagyvárad, 1942. október 15.

A Hivatal vezetője h:
Daubratsky Béla
mkv. tisztv.”

RÁDIÓ

PÉNTEK, OKTÓBER 16.
Budapest I.

- 5.40 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek, Közlemények, Reggeli zene
11.20 Ariák.
11.40 Recht István dr. orvosi előadása.
13.10 Rádiózenekar.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Szórakoztató zene.
15.20 A kassai rádió műsorából.
15.50 Honfoglalás-kori sírokat találtak Erdélyben. A közvetítést Kolozsvárról vezeti Budinszky Sándor.
17.05 Assisi Szent Ferenc, a költő. — P. Schrotty Pál Ferences rendfőnök előadása.
17.25 Zitta Emma énekel.
17.50 Sportközlemények.
18.00 Német hallgatóinknak.
18.20 Molnár Imre dr. a Zeneművészeti Főiskola tanárának előadása.
19.05 Gyimestől Közsegig. Verssel és muzsikával az országon keresztül
20.05 Gítar-est.
21.10 A harcoló Finnország. Schneidt Ottó dr. előadása.
22.10 Bura Sándor cigányzenekara.
22.40 Országos Postászenekar.
23.40 Liszt: Magyar fantázia
Budapest II.
16.30 Faust. Az Operaház előadásának közvetítése. Dalmű.
20.35 Gyecsróttanfolyam.

SZOMBAT, OKTÓBER 17.
Budapest I.

- 5.40 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek Közlemények, Reggeli zene
10.15 A Folyamerők szalonzenekara.
11.20 Dalok.
11.40 A Képzőművészeti miniszterium rádió-előadása.
12.10 A Budapesti Honvéd őrszázalaj zenekara.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Művészlemez.
15.20 Szórakoztató zene.
15.50 Rákóczi hadiújságjától napjaink tábori újságjáig. Lukács József előadása.
17.05 Tabányi Mihály jazznégyese.
17.20 Illés Endre két története.
17.40 Hangképek innen-onnan.
18.10 Művészet.
20.10 Szilassy László csevegése.
20.20 Szüret a Hegyalján
22.15 Szórakoztató zene.
23.20 Táncczene.

- Budapest II.
17.00 A földművelésügyi miniszterium mezőgazdasági felőrája.
17.25 Vas- és Fémmunkások Szövetségének dalárdája.
17.50 Szávai Nándor előadása Montaigne halálának 450. évfordulóján.
18.10 Táncczene.
19.05 Pécsi-Horváth Rezső turisztikai előadása.
18.30 Rekonsági óra.
20.30 Respighi: Római ünnepek — szimfonikus költemény (Berlini Filharmonikusok. vez. Victor de Sabata).

SPORT

Kétkapus edzést tartott szerdán a NAC

Tegnap délután kiadós edzésen vett részt a NAC csapata. A bemelegítő gyakorlatok után kétkapus mérkőzést játszott a MAV I csapatával.

Nem hiányzott egy játékos sem. Bodola és Tóth III bokadaganata erősen javuló formát mutat, s vasárnap

a rendes, győztes csapat fog szembeállni híres ellenfelével is. Mint már előzetesen jelentettük, ma vonult vissza a csapat rejtkehelyére, hogy minden külső behatástól mentesen gyűjtsék az erőt a nagy küzdelemhez.

Férfiruhákat használtat, legjobb áron vehet, eladhat

MOLNÁR

használatra üzletében Bémer-tér 1. (udvarban.) Hívásra házhoz jövök.

Szombaton Szent László vándor-díjas diákmérkőzés

Szombaton, október 17-én d. u. 3 órai kezdettel nagy középiskolási sportesemény zajlik le a Rhédey-kerti pályán. A Középfoku Iskolák Sportköreinek Országos Központja megbízásából a vallás- és közoktatás-

ügyi miniszter által alapított „Szent László vándordíj” első fordulójára játszanak a Kolozsvári áll. Gépipari, valamint a Nagyvárad áll. Kereskedelmi középiskolák labdarúgó csapatai.

A Szent László gimnázium házi labdarúgó-bajnokságának mérkőzései

Szerdán délután az alábbi osztályközi mérkőzéseket játszották:

VI o.—VII o. 1:0 (0:0).

Vezette Hack. Megérdemelt győzelem. Góllövő Kolling. Kitűnt Erdős, Hilf, Kökényesdi, Rónay és Kolling, illetve Labanc, Bátay és Szilárd.

V o.—VIII o. 1:1 (1:0).

Vezette Hack. Az ötödik osztály győzelmét érdemelt volna. Góllövők: Nagy, illetve Horváth. Kitűntek Molnár, Hottya és Fehér, illetve Horváth és Kovács.

Arany-, ezüst-, brilliáns tárgyak, svájci anker **Ács Tibor.** Széchenyi-ter 6.

17-én női KISOK atlétikai verseny városunkban

Tegnap délután kiadós edzést rendezett az Erzsébet-ligeti sportpályán a Szilágyi Erzsébet leánygimnázium atlétikai csapata. Az edzést B. Bertalan Sarolta testnevelési tanárnő vezette és alaposan megdolgoztatta a leányokat.

Érdeklődésünkre megtudtuk, hogy szombaton országos KISOK női atlé-

tikai versenyt rendeznek városunkban és arra folynak a lelkiismeretes előkészületek.

Ha a leánygimnázium atléta hőisei olyan eredményekkel szerepelnek, mint az elmúlt vasárnapi ifjúsági versenyen, akkor országos viszonylatban is szép eredményt fognak elérni.

SZÍNHÁZ

— **Aranyárga falevél**, az idény legnagyobb sikerű operett újdonságáról beszél az egész város közönsége, a bámulatosan szép kiállításról, a szereplő gárda művészeti teljesítményéről, a gyönyörű szép muzsikáról, Három óras vidám kacagás és szórakozás. — Az Aranyárga falevél csütörtökön este háromnegyed 7 órai kezdettel kerül színre.

— **A bolond**, Szabados Béla gyönyörű muzsikájú nagyoperettje pénteken este kerül bemutatásra premier bérlet keretében, Danics Győző rendezésében. A színház igazgatósága a nagyváradi zenekedvelő közönségnek kívánja az igényeit kielégíteni, amikor műsorába iktatta ezt a klasszikusnak is beillő gyönyörű muzsikájú romantikus daljátékokat. Gyönyörű kiállítás. Pompás szereposztás. A teljesen új díszleteket Útő Endre tervezte és festette.

— **Szünni nem akaró kacagás** lesz szombaton délután fél 4 órai kezdettel a színházban, mert a gyermekek részére Aladár nem számár című nagy gyermekoperett kerül színre sok ének-

kel és táncokkal. Gyermekeknek élmény, felnőtteknek 3 óras vidám szórakozás és kacagás. Okvetlenül meg kell nézni minden jól gyermeknek. Filléres helyáradak. Jegyek már válthatók 30 fillértől 180 fillérig.

— **Németh Mária**, kamara énekesnő, a bécsi Opera és a m. kir. Operaház tiszteletbeli tagja vendégfelléptével október 21-én, szerdán este Verdi: Troubadur című operája kerül színre a színházban, felemelt helyáradakkal. Jegyek elővételeiben válthatók a színházi pénztárnál.

HETI MŰSOR:

Csütörtökön este: **Aranyárga falevél**
Pénteken este: **A bolond** (premier bérlet).

Szombaton délután fél 4 órakor: „Aladár nem számár” (gyermek előadás).

Szombaton este: „A bolond”. „Á”-bérlet.

Vasárnap délután: Aranyárga falevél.

Vasárnap este: A bolond.

Pártoljuk a kereszlény kereskedelmet

Hol helyezik el a Budapestre érkező vidéki futbalcsapatokat?

Az MLSz vezetőségének már régebben gondot okoz, hol helyezik el a Budapestre érkező vidéki futbalcsapatokat. Eddig ugyanis nagy nehézségekkel járt a játékosok megfelelő elhelyezése. Most azután a szövetség megállapodást létesített részben a fővárossal, részben a Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat védő irodával. Eszerint a vidéki futbalcsapatok a főváros diákszállóiban és a kivándorlók Fiumei-úti otthonában nyernek majd elhelyezést. (Magy. Tud.)

APRÓHIRDETÉSEK

Adós-véte!

Aranyat, ezüstöt brilliánsat vásárol Farjan oras.ékszerész, Rakóczi-ut 8. 155
Eladó regénytár. Dr. Baditz Miskolc. 159

Jömenetlű két kemencés pékség, családi okok miatt sürgősen átadó. Cím a kiadóban. 231

Allást nyec

Mindenest, megbízhatót, azonnalra felveszek. Semsey, Csáky-u. 21. 234

Lakás

Elegánsan bútorozott nagy szoba, fürdőszoba, esetleg konyha használatlan neovember 1-re kiadó. Frangepan Kristóf-u. 28. 232

Kiadó azonnalra szoba-konyhás lakás, csinosan bútorozva, éléskamrával. Érdeklődni Szőlős-utca 18. alatt, háztulajdonosnál. 231

Külön péle

Figyelm! Sokan biztosítják házukat, bútoraikat, aruikat, egyéb ingóságukat, arra nem gondolnak, életüket, legdrágább kincsüket, gyermekük jövőjét biztosítsák. Biztosítsan Magyar Élet- és Járadék Intézetnél, Schubert-utca 3. Fixre-jutalékra munkatársakat felveszek. 233

Paragázzal poloskát, molyt, tetveket, azok pétéit falból, padozat alól, bútorból, felelősséggel irtja, Paragáz szőlős-utca 3. Szigligeti-utca 7. szám. Telefon: 14—21. 664

Oktatás

Középiskolások magánoktatását vállalja perpekt román komolv tanerő. Cím a kiadóban. 230

Kavéházakban es vadegiókban kéri a MAGYAR LAPOK"-at.

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: Dr. Paál Árpád
Céltűző kiadó: Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda Rt. igazgatója